

Fagersta kommun

Kulturdepartementet

Yttrande över promemorian En moderniserad taltidningsverksamhet (Ds 2024:22)

Vi välkomnar regeringens förslag till lagändring och modernisering av taltidningsverksamheten, som syftar till att förbättra tillgängligheten för personer med synnedsättning och andra läsnedsättningar. Reformen är nödvändig och välkommen i en tid då samhället genomgår en omfattande digital transformation. Denna modernisering har potential att säkerställa likvärdig tillgång till information, kultur och samhällsdebatt, vilket är en grundläggande demokratisk rättighet.

Värdet av digitalisering för taltidningsverksamheten

Digitaliseringen av taltidningsverksamheten öppnar upp för flera positiva förändringar:

1. **Ökad flexibilitet och tillgänglighet**
Genom att göra taltidningar tillgängliga via digitala plattformar, som appar och webbportaler, kan användarna själva välja när och hur de vill konsumera information. Detta är särskilt viktigt för att möta olika behov och livssituationer. Dessutom kan digitala lösningar underlätta tillgången till taltidningar i glesbygdsområden, där det tidigare har funnits logistiska utmaningar.
2. **Individualiserad användarupplevelse**
Digitala verktyg möjliggör en högre grad av personalisering. Användarna kan exempelvis justera hastigheten på uppläsning, välja olika röster eller få innehållet översatt till andra språk. Dessa funktioner förbättrar användarupplevelsen och ökar informationsvärdet för individen.
3. **Effektivare produktion och distribution**
Digitalisering kan sänka kostnaderna för produktion och distribution av taltidningar, vilket frigör resurser som kan användas till att utveckla tjänsten ytterligare. Det möjliggör också snabbare uppdateringar av innehåll, vilket är avgörande i en tid där nyhetsflödet förändras i realtid.

Framtidsperspektiv: Utmaningar och möjligheter

För att säkerställa att reformen blir framgångsrik krävs en helhetssyn på både tekniska, sociala och strukturella frågor. Nedan analyseras några viktiga aspekter:

Möjligheter

- Innovation och vidareutveckling

Lagändringen skapar en grund för framtida innovation inom området. Artificiell intelligens (AI) kan exempelvis användas för att automatiskt generera högkvalitativa ljuduppläsningar och förbättra sökbarheten i taltidningar.

- Inkludering i informationssamhället

Genom att anpassa taltidningar till digitala kanaler stärker vi den digitala delaktigheten för en grupp som annars riskerar att hamna i ett digitalt utanförskap. Detta är en viktig del av samhällets övergripande digitala omställning.

Utmaningar

- Digitalt utanförskap och teknisk infrastruktur

Även om digitalisering erbjuder stora möjligheter finns det en risk att vissa grupper, särskilt äldre personer eller de med begränsad teknisk kunskap, inte fullt ut kan ta del av de nya lösningarna. Det krävs därför insatser för att säkerställa att alla användare har tillgång till nödvändig utrustning och utbildning.

- Datasäkerhet och integritet

Digitalisering innebär också nya risker kopplade till datasäkerhet och personlig integritet. Det är viktigt att användarnas data skyddas och att deras förtroende för de digitala lösningarna upprätthålls.

- Finansiering och hållbarhet

En effektiv övergång kräver initiala investeringar i teknisk infrastruktur och utbildningsinsatser. Det är viktigt att dessa finansieras på ett sätt som säkerställer långsiktig hållbarhet för verksamheten.

Rekommendationer för implementeringen

För att maximera nyttan av lagändringen och moderniseringen föreslår vi följande åtgärder:

1. Användarcentrerad design

Involvera användarna i utvecklingen av de nya digitala tjänsterna. Deras erfarenheter och behov bör stå i centrum för design- och implementeringsprocessen.

2. Utbildning och stöd

Tillhandahåll utbildningsprogram och teknisk support för att hjälpa användare att övergå till de nya digitala lösningarna. Detta bör inkludera särskilda insatser för äldre och tekniskt ovana grupper.

3. Samverkan mellan aktörer

Säkerställ ett nära samarbete mellan myndigheter, kommuner, teknikleverantörer och civilsamhället för att skapa en sömlös och inkluderande övergång till den digitala taltidningsverksamheten.

4. Långsiktig uppföljning

Genomför kontinuerliga utvärderingar av reformens effekter, både för användarna och verksamheten som helhet. Detta möjliggör justeringar och förbättringar över tid.

Sammanfattning

Lagändringen och moderniseringen av taltidningsverksamheten är en viktig reform för att skapa ett mer inkluderande och jämlikt samhälle. Genom att utnyttja digitaliseringens möjligheter och samtidigt hantera dess utmaningar kan vi säkerställa att denna verksamhet förblir relevant och tillgänglig för framtida generationer. Det är dock avgörande att implementeringen sker med hänsyn till de behov och förutsättningar som finns hos målgruppen. Vi ser fram emot att följa och stödja denna utveckling.